

เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทย
ที่ใช้กับการจัดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

นางสาว นฤศย์ นิ่มสมบุญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-099-9

010647

515906942

THAI AUTHOR NUMBERS

APPLIED WITH LIBRARY OF CONGRESS CLASSIFICATION SYSTEM

Miss. Narit Nimsomboon

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยที่ใช้กับการจัดหมู่หนังสือระบบหอสมุด
รัฐสภาอเมริกัน

โดย นางสาว นฤศย์ นิมสมบุญ

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อัมพร ทิษระระ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ มุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วนิดา สุรวดี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อัมพร ทิษระระ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทองหยด ประทุมวงศ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรจิตร สุวรรณไพศิตรี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยที่ใช้กับการจัดหมู่หนังสือระบบทอสมุด
รัฐสภาอเมริกัน

ชื่อนิพนธ์ นางสาว นฤตย์ นิ่มสมบุญ

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อัมพร ทิขะระ

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างและวิธีใช้ เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทย 3 แบบ คือ แบบของหอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, แบบของหอสมุดแห่งชาติ และแบบของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีสมมติฐานว่า ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยทั้ง 3 แบบ มีความแตกต่างกันในด้านโครงสร้างและวิธีใช้ ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยที่เหมาะสมกับการจัดหมู่ระบบทอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ควรใช้ตาราง เลขผู้แต่งที่มีโครงสร้างและวิธีใช้ตามแบบตาราง เลขผู้แต่งของระบบทอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจาก เอกสารสิ่งพิมพ์, บัตรรายการของห้องสมุด การแจกแบบสอบถามจำนวน 25 ชุด แก่บรรณารักษ์ของห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย 6 แห่ง ซึ่งใช้ระบบการจัดหมู่หนังสือระบบทอสมุดรัฐสภาอเมริกัน และการสัมภาษณ์หัวหน้าบรรณารักษ์และบรรณารักษ์ฝ่ายทำบัตรรายการและจัดหมู่หนังสือภาษาไทย จำนวน 7 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยทั้ง 6 แห่ง มีนโยบายในการกำหนดเลขเรียกหนังสืออย่างละเอียดเหมือนกัน เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุด เข้าถึงหนังสือได้สะดวก ห้องสมุดส่วนใหญ่มีหนังสือมากกว่า 20,000 เล่ม จัดแบ่งงานเทคนิคโดยแยกเป็นงานทำบัตรรายการ และจัดหมู่หนังสือภาษาไทย กับงานทำบัตรรายการและจัดหมู่หนังสือภาษาต่างประเทศ บรรณารักษ์ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีสาขาบรรณารักษศาสตร์ และมีประสบการณ์ในการทำบัตรรายการ

และจัดหมู่หนังสือระหว่าง 4 ถึง 6 มี ส่วนใหญ่บรรณารักษ์จะได้รับทักษะในการจัดหมู่จาก ประสบการณ์จากการทำงานในห้องสมุด กับการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัย และในการกำหนดเลข เรียกหนังสือบรรณารักษ์ส่วนใหญ่มักจะอาศัยคู่มือการให้ เลขหมู่ของระบบ หอสมุดรัฐสภาอเมริกัน และตรวจสอบบัตรแจ้งหมู่หนังสือก่อนการให้ เลข เรียกหนังสือ

ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามก็สนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจาก เอกสารว่า ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยของหอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับ เลข หอสมุดแห่งชาติ มีองค์ประกอบสำคัญ เช่นเดียวกับตาราง เลขผู้แต่ง 3 ตัวของ คัดเตอร์- แชนบอร์น ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยแบบของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีโครงสร้าง เช่นเดียวกับ เลขผู้แต่งของระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน และเป็นตาราง เลขผู้แต่ง ที่ได้รับความนิยมมากในหมู่บรรณารักษ์ เพราะสามารถยึดหยุ่นได้ในกรณีที่ เลขผู้แต่งซ้ำซ้อนกัน และใช้ง่ายโดยมีอักษรย่อของชื่อผู้แต่งและตัว เลข เพียง 1 หรือ 2 ตัว เท่านั้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ในการใช้ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทย บรรณารักษ์ควรศึกษาวิธีใช้ และนโยบายงาน เทคนิคของห้องสมุดอย่างรอบคอบ
2. ห้องสมุดควรจัดทำคู่มือสำหรับกำหนดสัญลักษณ์แทนชื่อผู้แต่งที่ซ้ำกัน เพื่อให้ เลข เรียกหนังสือแตกต่างกัน
3. ห้องสมุดควรตรวจสอบบัตรแจ้งหมู่หนังสือทุกครั้ง เมื่อจะกำหนดเลข เรียกหนังสือ
4. ห้องสมุดที่มีหนังสือน้อยกว่า 20,000 เล่ม อาจใช้อักษรตัวแรกของชื่อผู้แต่ง และชื่อเรื่องแทนเลขผู้แต่ง แต่ควรกำหนดเลขผู้แต่งก่อนที่หนังสือจะเพิ่มถึง 20,000 เล่ม เพื่อ หลีกเลี่ยงปัญหา เรื่อง เลข เรียกหนังสือซ้ำซ้อนในอนาคต
5. ห้องสมุดควรมีการอบรม เรื่องการจัดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน และวิธีใช้ตาราง เลขผู้แต่งแบบที่ห้องสมุดใช้อยู่แก่บุคลากรที่เข้าใหม่

Thesis Title Thai Author Number Applied with Library of Congress
Classification System

Name Miss. Narit Nimsomboon

Thesis Advisor Associate Professor Amporn Tikhara

Department Library Science

Academic Year 1984

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the structure and the use of three Thai author numbers tables devised by the Central Library, Chulalongkorn University; the National Library; Thammasat University Library with the hypotheses that: author numbers have a difference in their structure and use, and the suitable Thai author numbers to be applied with Library of Congress Classification System should have the same structure and use with the Library of Congress cutter numbers.

The research was conducted by gathering data from printed materials, library card catalog, 25 questionnaires distributed to librarians of six central university libraries that use Library of Congress Classification System, and interviewing of 7 catalogers.

The summarized findings are as follows:

The central library of 6 universities have the same policy in assigning close call number to create efficiency in book accessing.

Most of the library have over 20,000 volumes and separate their technical work for Thai and foreign library materials. The majority of librarians have the Bachelor of Arts degree in Library Science plus 4 to 6 years of library experience. Their skill in classification are obtained from library work, and classification course provided by library schools. Usually in assigning a call number, the Library of Congress Classification schemes as well as the library shelflist card are consulted.

The data from questionnaires supported the documentary study that Thai author numbers of the Central Library, Chulalongkorn University and the National Library contain important elements of Cutter-sanborn three-figure Table and the Thai author numbers of Thammasat University has^{๖๖} the same structure with Library of Congress cutter numbers. The study also reveals that this author number table is popular among catalogers because of its flexibility and easy assignment of one or two figures to initial letter of the author's name.

Recommendation:

1. In applying a Thai author number table, a librarian should carefully study its use and the library's policy of technical work.
2. A library should have a manual in assigning the symbols by which names are differentiated in the call number.
3. A shelf-list card should be consulted in assigning a call number.
4. A library with less than 20,000 volumes may use only an author's and title's initial letters for a work mark.

5. A library should arrange an in-service-training in Library of Congress Classification System for a new staff members.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อัมพร ทิษะระ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย ทำให้การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ขอขอบคุณเพื่อนบรรณารักษ์ 24 ทุกท่าน โดยเฉพาะ คุณอรทัย วารีสอาด ที่ได้ให้คำแนะนำและกำลังใจตลอดมา และขอขอบคุณบรรณารักษ์ทุกท่านที่ได้ตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

นฤตย์ นิมสมบุญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

ณ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
งานวิจัยในประเทศไทย	3
งานวิจัยในต่างประเทศ	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	7
2 เลขผู้แต่ง (Author Number)	8
ความหมายของ เลขผู้แต่ง	8
หน้าที่ของ เลขผู้แต่ง	8

ประโยชน์ของ เลขผู้แต่ง	9
ข้อดีและข้อจำกัดของการไม่ใช้ เลขผู้แต่ง	9
ประวัติการคิด เลขผู้แต่ง	11
วิธีกำหนด เลขผู้แต่ง	12
ตาราง เลขผู้แต่งแบบต่าง ๆ	12
ตาราง เลขผู้แต่งคัตเตอร์-แซนบอร์น	12
ตาราง เลขผู้แต่งแบบของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	13
ตาราง เลขผู้แต่งแบบอื่น ๆ	14
ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทย	14
ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยแบบของหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	14
ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยแบบของหอสมุดแห่งชาติ	17
ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทย แบบของห้องสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	22
เปรียบเทียบตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยแบบของ หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , แบบของหอสมุดแห่งชาติ และแบบของห้องสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	26
โครงสร้าง	26
วิธีใช้	30
ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยแบบของหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	30
ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยแบบของหอสมุดแห่งชาติ .	36
ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยแบบของห้องสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	39
เปรียบเทียบ เลข เรียงหนังสือ โดยใช้ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือ ภาษาไทยทั้ง 3 แบบ	45

บทที่	หน้า
สรุป	47
3 วิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล	49
วิธีดำเนินการวิจัย	49
กลุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	95
สารบัญภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. ตารางเลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทย	
ตารางเลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยแบบของ	
หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	96
ตารางเลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทย	
แบบของหอสมุดแห่งชาติ	102
ตัวอย่างตารางเลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทย	
แบบของหอสมุดแห่งชาติที่ปรับปรุงใหม่	114
ตารางเลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยแบบของ	
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	119

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	122
ประวัติผู้เขียน	131

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 นโยบายในการกำหนด เลขหมู่ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย	55
2 จำนวนหนังสือภาษาไทยของห้องสมุดมหาวิทยาลัย	56
3 การจัดแบ่งงานทำบัตรรายการและงานจัดหมู่หนังสือ	57
4 ประสิทธิภาพในการทำงานของบรรณารักษ์	59
5 วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุดของบรรณารักษ์	61
6 สถาบันซึ่งบรรณารักษ์สำเร็จการศึกษา	63
7 หน้าที่พิเศษของบรรณารักษ์ฝ่ายจัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือ ภาษาไทย	65
8 งานพิเศษนอก เหนื่องานจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ	66
9 แหล่งที่บรรณารักษ์ได้ศึกษา เรื่องระบบการจัดหมู่หนังสือที่ใช้อยู่ใน ห้องสมุด	68
10 การให้ เลขหมู่หนังสือของบรรณารักษ์	70
11 การตรวจสอบบัตรแจ้งหมู่หนังสือก่อนการกำหนด เลข เรียกหนังสือ	72
12 ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทยที่ใช้ในห้องสมุด มหาวิทยาลัย	74
13 วิธีใช้ตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทย	76

ตารางที่

หน้า

14	คำ เฉลี่ยนำนักบัญชาในการกำหนด เลขผู้แต่งแบบของหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	77
15	คำ เฉลี่ยนำนักบัญชาในการกำหนด เลขผู้แต่งแบบของหอสมุด แห่งชาติ	78
16	คำ เฉลี่ยนำนักบัญชาในการกำหนด เลขผู้แต่งแบบของห้องสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	79
17	ความคิด เห็น เกี่ยวกับตาราง เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือภาษาไทย ที่ใช้อยู่ในห้องสมุด	80

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย